
OBITUARI

Ruth Malcolm Riesenberg. *In memoriam*

Revista Catalana de Psicoanàlisi XXVIII/1

Pere Folch
Barcelona

El dia 10 de juny, després d'una llarga i aflictiva malaltia va morir Ruth, la nostra estimada amiga i col·lega, al seu domicili de Londres on residia des dels anys seixanta. Feia ja alguns anys que el procés que l'afectava havia minvat les seves excel·lents capacitats terapèutiques i didàctiques i l'havia reclòs progressivament dins del cercle de nombrosos amics fidels que l'acompanyaven en la seva creixent invalidesa; els mateixos amics amb els quals havia compartit seminaris, grups de discussió i tasques organitzatives a la Societat Britànica de Psicoanàlisi.

A tots ens sobtà tristament la brusca cessació de la seva encoratjadora creativitat, de la participació entusiasta en tantes tasques didàctiques i administratives, de la tenacitat amb què es debatia en les dificultats tècniques dels seus propis casos i les dels seus supervisats.

Aquest coratge i la seva particular vocació terapèutica la van portar a interessar-se per la patologia d'abordatge més aspre, a verificar-se en les dificultats contratransferencials d'aquells casos amb nuclis psicòtics o perversos; també amb particulars resistències que s'acreditaven per la dificultat d'aprendre. És significatiu que el llibre [Ruth Riesenberg-Malcolm, 1999. *On bearing unbearable states of mind*. Londres, The New Library of Psychoanalysis] que compendia bona part de la seva activitat clínica, fa

referència a l'exigència que s'imposa al psicoanalista de tolerar els estats mentals intolerables com a requisit de tota comprensió.

Al marge de la dedicació psicoanalítica, i no massa lluny d'ella, Ruth era sensible a tot el que l'entorn cultural de Londres podia oferir-li. Assídua a concerts i teatres, lectora infatigable de qualsevol branca de la literatura - especialment la novel·lística -, tots sentíem que la nostra amiga tenia una àmplia capacitat de gaudi i d'interessos; la seva vigoria es va veure naturalment afectada per la penosa elaboració del dol de Norman, el seu marit.

La vam veure, amb Terttu, per darrera vegada en la nostra última estada a Londres a començaments de l'abril passat. Ens va rebre a casa seva en la seva cadira de rodes, atesa per un infermer. Ens va impressionar la seva soledat i també l'alegria amb què ens va rebre. Va ser una trobada serena, plena de nostàlgia però també de capacitat evocativa i d'animació creixent. Tornava a interessar-se per uns i altres, pels seus amics de Barcelona, pels companys de seminari, pels alumnes més joves. Vam parlar de Mabel Silva i altres amics xilens, del llibre de memòries de Paco Calvo i seguia amb interès alguns passatges que a mi m'havien impressionat. Va dir que el volia llegir i també li vam prometre enviar-li les novetats del moment assessorats per Luís i Leticia Feduchi. De fet tots li vam enviar llibres i ens va dir que començava a llegir-los. Però en deixar-la aquella tarda no podíem superar una desesperança d'aquella vida en un estancament indefinit, isolada malgrat la freqüent presència dels amics de sempre.

La millor evocació de la personalitat de Ruth Riesenberg no la puc oferir sota l'impacte de les limitacions imposades per la seva malaltia. La trobareu en canvi d'una manera molt vívida si llegiu el report de l'entrevista que li van fer, fa uns quants anys, unes col·legues de l'Institut - alumnes assídues dels seus seminaris [Esperança Castell, Anna Romagosa i Mabel Silva, 2007. Entrevista a Ruth Riesenberg Malcolm. *Revista Catalana de Psicoanàlisi*, Vol. XXIV, 1-2, pp. 73-82]. Amb el seu estil espontani i directe ella fa un esbós de la seva biografia i en particular de la seva carrera psicoanalítica.

La Societat Espanyola de Psicoanàlisi i en particular els companys de l'Institut que s'han beneficiat del seu càlid ensenyament al llarg de molts anys, la servaran en el record com a mestra i amiga.